

AMIGOE DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.

Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindse eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4. Overzijde.

DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—

Afzonderlijke nummers fl. 0.15.

Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

DE OORLOG.

De Duitschers hebben herhaaldelijk geweldige krachten samen getrokken om door Yperen te breken. In tegenwoordigheid van Z. M. den Keizer, en verschillende hoofdofficieren, werd nogmaals een poging daartoe gewaagd in een gevecht, dat van 25 tot en met 28 Januari duurde. Maar tevergeefs; de Engelschen bedienden hun batterijen meesterlijk, zij schieten langzaam, maar raak. De Duitschers werden niet slechts belet door te breken, doch zelfs teruggedrongen met achterlating van vele doden. De Engelschen schoven vooruit.

In het Noorden van Frankrijk hadden de Duitschers meer geluk. Het gaat daar nog altijd om Soissons. De bommen en granaten, kanon- en gewerschoten waren ook daar niet van de lucht. Verschillende verschansingen der Franschen werden vernield en genomen, alsmede de ingang naar de onderaardsche verblijfplaatsen van 2 compagnies. De Franschen verloren 800 man aan doden, gewonden en gevangenen. Toen de Duitschers echter beproeven wilden op twee plaatsen de Aisne over te trekken, werden zij teruggeslagen, terwijl den volgende dag, 29 Januari, weer veel van het verloren terrein door de Franschen herwonnen werd.

In den nacht van 28 op 29 Januari werd Duinkerken gebombardeerd door Duitse vliegtuigen, maar de Franschen brachten een zelfde bezoek aan de legerplaatsen der Duitschers rondom Soissons. Een Duitse vliegener werd door de talrijke schoten gedwongen te landen, hij werd gevangen genomen, evenals zijn mede-passagiers: 1 officier en 2 onderofficieren.

Zaterdag 30 Januari konden slechts van tijd tot tijd de kanonnen gebruikt worden.

Over de heele linie viel er veel sneeuw, en was het buitengewoon koud. De Keizer keerde ziek naar Berlijn terug.

Den volgende dag 31 Januari moesten de Franschen ook wijken in het Argonnerwoud, waarbij ernstige verliezen werden geleden. De aanval der Duitschers nabij Quincy behoort tot de geweldigste van dezen oorlog. Onverschooten rukten de Duitschers voorwaarts, recht tegen het zoo goed gemikte artillerievuur der Engelschen in. Zij bereikten de draadversperringen maar toen de

den de Engelschen een bajonetuitval en sloegen hen terug.

Men ziet het: op het slagveld blijft het een strijd met afwisselend geluk voor beide partijen.

Alleen staat het nu wel vast, dat het den Duitschers niet gelukken zal lang Yperen verder door te dringen. Die hopelooze strijd, welke reeds zoovele jonge levens heeft gekost, zal daar moeten worden opgegeven.

In het bijzijn van den Keizer schijnt de laatste poging te zijn gewaagd.

We kunnen nu weer wat nieuws verwachten. De Duitse hoofdofficieren zijn in Charleville bijeengekomen om over de nieuwe plannen te raadplegen, terwijl de Engelse Veldmaarschalk JOHN FRENCH naar Londen is geweest om te spreken met den Koning en Zijn ministers.

Op zee bedreigt de Duitser met zijn onderzeeërs de Engelse handelsvloot. Drie Engelse schepen werden nabij Havre en drie dicht bij Liverpool getorpedeerd.

De Duitschers hebben durf. Ze kunnen op deze wijze den Engelsch man nog veel afbreuk doen.

Een Koninklijke Daad.

Hare Majesteit, de Koningin der Nederlanden, heeft een Koninklijk gericht tot haar volk. Een groot vol liefde, maar ook vol geloof. Een koninklijke groet van verheven majesteit. Geen heilwensch voor aardsche goederen en geluk, doch het krachtig uitgesproken verlangen, dat geheel het Nederlandsche Volk zich in gebed vereenigen zal met zijne Koningin en bidden voor den vrede. Fier en frank getuigt Hare Majesteit van haar geloof in Christus; van Hem en van Hem alleen verhoopt Zij den Vrede.

„Krachtig doet de behoefte tot badenken, tot g. bed zich gevoelen; er wordt veel, er wordt vurig gebeden.”

..... nooit schitterde ons het licht der eeuwige ontfermende liefde hel derder tegen dan op dit feest van onzen Heiland; immers ook om de ellende te dragen, waarvan wij op dit oogenblik getuige zijn, nam Hij onze gestaltenis aan.”

..... op het hart, dat zich voor Hem ontsluit, [straat] vrede en

blijdschap af, zoo vaak Christus' liefde het beschijnt.”.....

„Het kindeke Jezus heeft ten allen tijde veel vertrouwen gevraagd. Het vraagt dit nog steeds. Aan ons de fiere moed Het dit te schenken. Laten wij met de Herders gaan in het gebed naar de kribbe, naar het kruis, met al onze noden en vragen: Tot ten slotte ons vragen verstomt en ons gebed en geloof overgaan in aanbidding.”

WILHELMINA

HISTORISCH DOCUMENT.

Zoo mogen wij den Brief van Z. Eminentie Kardinaal MERCIER wel noemen. Wij meenden onzen geachten Lezers dit hoogst gewichtig stuk niet te mogen onthouden, en plaatsten het onderaan in het eerste en tweede blad. Het is echter te lang om in eens te worden afgedrukt en zal in eenige volnummers verschijnen. De hooge betekenis van dit vrijmoedig woord zal een ieder wel aanstonds opvallen, als hij zich slechts een oogenblik wil zetten tot aandachtige lezing. De Duitse censuur heeft de verspreiding willen voorkomen, maar het Woord Gods kent geen banden en wordt thans overal ter wereld met eerbied aangehoord.

„De Tijd” zegt over het herderlijk schrijven van Z. Em. kardinaal MERCIER, aartsbischop van Mechelen, o. m. het volgende:

Op waardige en edele wijze leeraart Z. Em. aan zijn diocesaanen hun verplichtingen jegens den invaller, die het grootste deel des lands bezet houdt, maar ook de rechten, welke het vaderland op hen blijft behouden. Men mag deze verkondiging van de christelijke leer en de vaderlands-liefde te overstaan van een machti gen vijand, stoutmoedig noemen, de kardinaal-aartsbischop oordeelde haar klaarblijkelijk noodig om rede nen, waarover hem alleen de beslissing toekomt.

Voor het katholieke België bewaard de christelijke geschiedenis een groot voorrecht, dat zij in een der moeilijkste tijdperken aan de spits van het burgerlijk bestuur een zóó heldhaftig vorst plaatste als koning Albert, en aan het hoofd van het

kerkelijk bestuur een zóó verlicht, verheven, ascetisch en om den adel van zijn karakter onaanvechtbaar man als Z. Em. kardinaal Mercier.

Het Centrum schrijft:

De primaat van België, de Kardinaal-Aartsbischop van Mechelen, doet zich ook in dezen tijd kennen als een man van buitengewone betekenis niet alleen, maar ook als een Kerkvoogd, brandend van zielenlijver en vol bezorgdheid voor het lot der aan hem toevertrouwde kudde.

Liefde voor de Kerk en liefde voor het Vaderland zijn in hem ten nauwste vereenigd, en het is een schitterend voorbeeld, dat Zijne Eminentie geeft aan de wereld.

Toen de oorlog pas was begonnen, werd de Kardinaal buiten zijn Vaderland geroepen, om deel te nemen aan het conclave ter verkiezing van eenen nieuwen Paus.

Maar toen hij zich te Rome van zijn taak gekweten had, spoedde hij zich weder naar zijn geteisterd vaderland en met hoogen moed en heerlijke toewijding gaf hij zich geheel aan de vervulling van zijn, in dezen tijd vooral, zoo moeilijk ambt.

Gevaar en ontbering deelde en deelt de prelaat met de zijnen.

Hij is een toonbeeld van den trouwen Herder, wakend, troostend, beschermend.

En in het magistrale schrijven thans door hem uitgevaardigd, openbaart hij een kracht en onverschrokkenheid, waarvan de heugenis blijve zal tot in verre tijden.

Zwaar moet het hart van den Kerkvoogd zijn gewond.

Het lijden van gansch zijn diocesis, van geheel zijn land, draagt hij mee.

Maar des te dieper indruk zal de fiere zelfbeheersching maken, waarvan dit doorwrochte stuk getuigt, en de kloekheid, waarmee eene zijde wordt opgekomen voor het Recht, anderzijds herinnerd aan de standvastige lijdzaamheid, in deze dagen te betrachten.

Het is een model van christelijke, van herderlijke vrijmoedigheid, dit schrijven van den Kardinaal, aan wien België reeds zooveel te danken heeft.

Het Huisgenoot schrijft:

Had kardinaal Mercier het advies van sommigen hier te lande over het uitvaardigen van zijn herderlijken brief gevraagd, men zou het hem ontraden hebben.

sterven, het ons niet past, te klagen, wat wij ook te verduren hebben. Het is de volle waarheid, dat geen enkele ramp ter wereld, zoolang zij slechts schepselen slaat, niet te vergelijken is met die, welke onze zonden veroorzaakt hebben en waarvan een God zelf op den Calvarieberg het onschuldig slachtoffer wilde zijn.

Nu ik u deze fundamentele waarheid in het geheugen teruggeroepen heb, kan ik u gemakkelijker uitnodigen, om den toestand, waarin gij gebracht zijt, onomwonden te beschouwen, terwijl ik vrij en zonder schroom kan spreken over onze plichten en ook over onze verwachtingen.

Deze plichten vat ik in twee woorden samen: vaderlandsliefde en standvastige lijdzaamheid.

I

VADERLANDSLIEFDE.

Bemide geloovigen, ik zou mij den toek willen maken van de dankbaarheid, welke ons allen bezielt, u en ons, die door leeftijd, sociale positie of omstandigheden, de weldaden genieten van den heldenmoed van anderen, zonder deren rechtstreeks en positief te kunnen deelen.

Toen ik, bij mijn terugkeer uit Rome, te Havre, onze Belgische Fransche en Engelsche gewonden ging bezoeken, toen ik later te Mechelen, Leuven en Antwerpen de hand mocht

Niet „verstandig” vindt men het optreden van den kardinaal.

Een kerkelijk overheidspersoon moet zich niet met de politiek bemoeien.

Dit is nagalm van een oud liedje, dat vroeger in zekere kringen zeer in trek was.

Maar men verliest uit 't oog, dat kardinaal Mercier Belgisch burger is als ieder ander.

Als zodanig heeft hij recht van spreken.

En als geestelijk hoofd van de katholieke Belgen, de overgrootste meerderheid der bevolking, heeft hij ook recht van spreken, en kan er zelfs voor hem plicht tot spreken zijn.

Wie der buitenstaanders matigt zich aan te beslissen, dat die plicht er niet was?

Een man als de metropolitaan der Belgische kerkprovincie, kardinaal bovendien, groot godgeleerde en asceet, zal in de stilte van zijn studeeren zijn bidvertrek nauwgezet hebben overwogen, of hij spreken en wat hij spreken moest.

Zelfs de „verstandigen” kunnen gerust zijn, dat de kardinaal niet voorbarig noch lichtvaardig heeft gehandeld, de gevolgen van zijn stap heeft gewikt en gewogen.

En de Duitschers?

Meent men dat de Duitschers, indien de aartsbischop van Lembeig zijn onderhoorigen voorhiel, dat niet de Russen, al hebben zij Galicië veroverd, maar de keizer van Oostenrijk hun wettige heer is, daartegen zouden protesteeren?

Of dat zij, indien de Russen strake Posen mochten overweldigen en de aartsbischop van Gnesen de geloovigen mocht opwekken, den koning van Pruisen als hun landsheer te blijven beschouwen, daartegen zouden opkomen?

Zij zouden het niet doen, integendeel.

Welnu, men kan voor twee overeenkomstige gevallen niet tweemaal maatstaf aanleggen.

En in ieder geval kunnen zij, die over de daad van den kardinaal het wijze hoofd schudden, gerust zijn, dat de groote kerkvorst, die voor onzen geest het beeld van een Paulus en een Ambrosius terugroept, zijn verantwoordelijkheid met mannenmoed zal weten te dragen.

Uit Turnhout verneemt de Tel.:

Wij vernemen, dat op sommige plaatsen de voorlezing verboden werd door de Duitschers, op enkele plaatsen zelfs door de burgemeesters

drukken van de dapperen, die in hun ledematen een kogel, of op hun voorhoofd een wonde dragen, ontvangen bij een aanval op den vijand, of bij het afslaan van diens aanvallen, kwam mij onwillekeurig een woord van bewogen dankbaarheid op de lippen: Dappere vrienden, zeide ik hun, voor ons, voor ieder van ons, voor mij hebt gij uw leven in den waagechaal gesteld, lijdt gij nu. Ik gevoel de behoefte om u mijn eerbied en mijn dankbaarheid te getuigen en u te verzekeren, dat het gehele land weet, wat het u verschuldigd is.

Want inderdaad, onze soldaten zijn onze redders.

Eerst hebben zij te Luik Frankrijk gered, daarna hebben zij in Vlaanderen den opmarsch van den vijand naar Vlaanderen tot staan gebracht. Frankrijk en Engeland zijn hiervan niet onkundig, en België verschijnt nu voor hen, evenals voor de gehele wereld, als een land van helden. Nooit heb ik mij zoo fier gevoeld. Belg te zijn, dan toen ik, bij mijn reis door Frankrijk en bij mijn bezoek aan Parijs en Londen, overal getuige was van de geestdriftige bewondering welke onze bondgenooten voor den heldenmoed van ons leger gevoelen. Onze koning staat in aller achtting op den top van de zedelijke ladder. Hij alleen, zonder twijfel, denkt hier niet aan, als hij, geheel

Herderlijk Schrijven

VAN ZIJNE EMINENTIE

Désiré Kardinaal Mercier,

AARTSBISSCHOP VAN MECHELEN.

Bemide Geloovigen!

Het zou mij onmogelijk zijn u te zeggen, hoezeer de gedachte aan u mij steeds voor den geest gestaan heeft, gedurende de maanden van lijden en rouw, welke wij doorgeemaakt hebben. Onverwachts moest ik u den 20sten Augustus verlaten, om den beminden en vereerden Paus, dien wij toen juist verloren hadden, de laatste eer te bewijzen, en om een gewetensplicht te vervullen, aan welken ik mij niet onttrekken kon, de verkiezing n.l. van den opvolger van Pius X, den Opperpriester, die nu de Kerk bestuurt onder den beloften-rijken en hoop-vollen naam van Benedictus XV.

Te Rome vernam ik achtereenvolgens de gedeeltelijke verwoesting van de collegiale kerk van Leuven, den brand van de bibliotheek en van de wetschappelijke instellingen van onze groote universiteit, de verwoesting der stad, de fusillades, de kwellingen, welke weerlooze vrouwen en kinderen en mannen hadden moeten verduren.

En terwijl ik nog verpletterd was onder deze verschrikkende, meldde de telegram-bureaux ons het bombardement van onze heerlijke metropolitaan-kerk, van de kerk van Onze Lieve Vrouw over de Bijle, van het bisschoppelijk paleis en van de aanzienlijkste wijken van onze geliefde Mechelsche stad.

Ver van mijn diocesis, niet in staat om met u in verbinding te treden, moest ik mijn smarten in mijn gebed verkroppen en ze, met de gedachte aan u, welke mij nooit verliet, aan den voet van het kruisbeeld neerleggen.

En deze gedachte ondersteunde mijn moed; zij was mij een licht: een ramp, zoo overwoog ik, is over de wereld gekomen, en ons dierbaar klein België, zoo getrouw nochtans aan God in de groote massa van zijn bevolking, zoo fier in zijn vaderlandsliefde, zoo groot in zijn koning en zijn regeering, is er het eerste slachtoffer van. Het bloed, zijn zonen sneuvelen bij duizendtallen in onze forten en op de slagvelden om zijn recht en de ongereptheid van zijn grondgebied te verdedigen. Welhaast zal er op Belgischen bodem geen huisgezin meer gevonden worden, dat niet in rouw gedompeld ligt. Waarom, o mijn God, al deze weeten? Heer, Heer, hebt Gij ons dan verlaten?

„Dan zag ik naar mijn kruisbeeld

en op vele plaatsen werd door de priesters slechts een korte predica- tie naar aanleiding van den brief gehouden. De geestelijkheid vrees- te bestraffing door de Duitse militaire macht. Hierin hebben die priesters, naar veler meening, ongelijk.

Het tweede deel van 's Kardinaals schrijven is toch niets anders, dan een aanmaning, tot kalme en lijd- zaamheid! De Kardinaal zag, zoo goed als de Duitse commandanten in, dat in België iets vreeselijks zou gaan geschieden, wanneer niet tijdig de waarschuwend stem werd ver- namen. Onlusten worden er overal gevreesd. Men gelooft dat niet? Maar welk buitenlander kan zich een denkbeeld vormen van de ein- delooze verdrukking, waaronder ons volk gebukt gaat? Dat daarom vooral de wrevel tegen het Duitse bestuur en de overweldigers aan- merklijk is toegenomen, kan ieder vreemdeeling iederen dag opnieuw vaststellen. Al eenige weken lang broeit er verzet onder het volk; onder het lagere volk vooral.

Hier en daar kwamen reeds relle- ties voor, omdat de Duitschers het laatste wilden hebben, wat een arm burger in huis aan voedsel had. Van Herenthals, van Thielen, van Diest en andere dorpen hoorden wij voorvallen in dien geest.

Ondanks dat, houden de requisities niet op. Nog wordt de laatste kracht uit ons volk gezogen; stelselmatig duurt de uitputting voort.

De brief van den aartsbischop van Mechelen is er op berekend, de dreigende onlusten tegen te gaan. Daarom richt de bisschop in zijn eerste gedeelte zich met een vurig patriotisme tot de Belgen en roept hun toe, dat Belgenland hun Bel- genland zal blijven; dat zij zich niet behoeven te onderwerpen aan de Duitschers, dat België geen Duitse provincie is, enz. Maar..... de ver- dediging van den vaderlandschen grond komt alleen toe aan het leger en aan de troepen van „onze vrien- den.” Ziehier de wond, waarop de bisschop den vinger gaat leggen. Een groot deel van het Belgische volk, opgehitst door vurige patrio- ten, is gaan meenen, dat het zelf eerlang voldoening voor de dulde- looze onmeedogenheid der Duit- schers kan eischen. En het middel daartoe zou een opstand zijn. De symptomen daarvan vielen hier en daar op te merken. Het kalmeerend woord van den aartsbischop kwam niet te laat..... maar ook niet te vroeg.

Zoo denken zeer velen over 's kar- dinaals optreden en den toestand in het bezette gebied. Hier in Turn- hout verluiddt zelfs, dat de kardinaal zijn brief aan de goedkeuring van den gouverneur der provincie heeft onderworpen.

De Times handelt over het herder- lijk schrijven:

Het bevat niets, zoo zegt het blad, dat inderdaad als een oproeri- ge aanval op Duitschland of op de autoriteiten in de bezette streken kan uitgelegd worden. Het spreekt slechts de taal van een man, die de waar- heid kent en niet bevreesd is de waar- heid te uiten. De getuigenis, welke de kardinaal uit eigen ondervinding geeft, van hetgeen hij zelf heeft ge- zien in de streken van zijn ver- woest diocess, dat hij heeft bezocht, is zonder twiifel in zichzelf in de oogen van de Duitse militaire kaste een beleediging. Het brengt de verschrikkelijke bevestiging van de Duitse gruwelen, door een getuige, wiens gezag onaantastbaar is en wiens karakter en positie door heel Europa wordt geacht.

gelijk aan den 'eenvoudigsten sol- daat, door de loopgraven gaat, ons niet zijn beminneelijken glimlach allen aanmoedigend om niet aan het va- derland te twiifelen.

De eerste plicht van elken Belgischen burger is op het oogmerk groote dankbaarheid jegens ons leger.

Indien iemand u van een schip- breuk of uit een brand gered had, zoudt gij u jegens hem door een schuld van eeuwige dankbaarheid ge- bonden achten?

Maar niet één man, tweehonderd vijftig duizend mannen strijden, lij- den, sterven voor u, opdat gij vrij blijft, opdat België zijn onafhanke- lijkheid, zijn koningshuis, zijn vader- landsche ongeschondenheid beware, opdat België zich, na de gebeurtenis- sen, welke zich op het slagveld af- spelen, edeler, grooter, reiner, heer- lijker dan ooit verheffe.

Bidt elken dag, geliefde geloovigen, voor de tweehonderd vijftig duizend mannen, en voor de hoofden, die hen ter overwinning geleiden, bidt voor onze wapenbroeders; bidt voor hen, die geneueveld zijn, bidt voor hen, die nog steeds strijden, bidt voor de recruten, die zich voor den strijd van morgen voorbereiden.

In uw naam zend ik hun van hier den groet van onze broederlijke sym- pathie, en de verzekering, dat wij niet alleen bidden voor 't succes van hun wapenen, en het eeuwige heil om

Wat zal er met België gebeuren?

De Nieuwe Courant schrijft:

Het Fransche Geelboek is nog steeds niet verkrijgbaar (althans hier te lande) maar behalve de stukken die The Times in vertaling heeft bekend gemaakt, vinden wij in Le Temps van 1 December een uit twee en een halve bladzijden druks bestaand overzicht, waartusschen verscheidene stukken van de vroeger verschenen diplomatieke bundels van andere oorlogvoerenden zijn ingelascht.

In de inleiding van deze bewerking lezen wij dat het Geelboek 100 di- plomatieke stukken bevat en dat het een boekdeel vormt van 216 bladzijden, „de volledigste bijdragen tot nu toe verschenen, ter zake van de aanspraken van de vroeger verschenen voorgeschiedenis van den oorlog.”

De stukken zijn — zegt Le Temps — helder en logisch gerangschikt en de indeeling in hoofdstukken stelt den lezer in staat de pogingen welke gedaan zijn om het uitbreken van den oorlog te voorkomen, stap voor stap te volgen.

Het zeer uitvoerig overzicht van Le Temps bevat een aantal stukken van het Geelboek onverkort, maar is overigens heredeeneerd. De samen- steller heeft de bescheiden blijkbaar eenigen tijd vóór de openbare be- handeling in handen gehad.

In het overzicht wordt ook herin- nerd aan het bekende telegram van 4 Augustus van den Duitse staats- secretaris Von Jagow aan den am- bassadeur te Londen prins Lich- nowsky, waarin deze op het laatste oogenblik nog eens verzocht werd van Sir Edward Grey de formeele verzekering te geven, dat „zelfs in geval van een gewapend conflict niet België, Duitschland onder geen enkel voorwendsel Belgisch grond- gebied zal annexeren.” En dan volgen de twee bekende zinsneden die door menigen Nederlander terecht niet als geruststellend zijn beschouwd (Engelsch Witboek No 157):

„De oprechtheid van deze verkla- ring wordt bewezen door het feit, dat wij plechtig ons woord aan Holland verpand hebben zijn neu- traliteit strikt te eerbiedigen. Het ligt voor de hand, dat wij niet met voordeel Belgisch grondgebied zou- den kunnen annexeren, zonder te- gelijkertijd grondgebied te verwerven ten koste van Holland.”

De bewerk van het overzicht in Le Temps noemt dit „une phrase redoutable et un avertissement que le gouvernement des Pays-Bas doit méditer profondément à l'heure ac- tuelle.”

Toevalligerwijze herinnert ook juist prof. Fabius in het Decemhernum- mer van zijn *Studien en Schetsen* aan de bovenvermelde uitspraak van Von Jagow. Hij wijst er op dat deze niet de strekking had in het voor- uitzicht te stellen een poging om ook van het Nederlandse grond- gebied een stuk te nemen, maar be- doelde te kennen te geven, dat er dus van een annexatie van België nooit iets komen kon. „Tenzij — zoo voegt de Amsterdamse hoogleer-aar er aan toe — men middelerwijl in Duitschland van meening mocht veranderd zijn, wat voor Nederland van groote beteekenis ware.”

Over de plannen van Duitschland met België, indien het zich daar staande mocht weten te houden, wordt van Duitschen kant natuur- lijk thans het zwijgen bewaard. Wel gingen enkele stemmen op om te be- toogen, dat Duitschland na een

overwinning een deel van België niet zou mogen loslaten, maar de Duitse pers ging er nog niet op in.

Intusschen zouden wij er nog wel eens de aandacht op willen vestigen, dat Duitschland zich tegenover Bel- gië van den aanvang af — d. w. z. reeds op 2 Augustus, twee dagen vóór het telegram van Von Jagow aan Lichnowsky — vrijheid van han- delen heeft voorbehouden. In zijn ultimatum aan de Belgische Regee- ring verbond het zich, *indien België toestemde in den oorlog „een welwillende neutraliteit” tegenover Duitschland in acht te nemen, bij het sluiten van den vrede het koninkrijk zijn onafhan- kelijkheid en zijn bezittingen in vol- len omvang te waarborgen, alsmede „onder bovenstaand beding” het Belgische gebied te ontruimen, zoodra de vrede gesloten zou zijn.*

En als vierde clause volgde dan: dat indien België vijandig tegen de Duitse troepen mocht optreden „Duitschland tot zijn leedwezen ge- noodzaakt zou zijn het als zijn vijand te beschouwen. In dat geval zou Duitschland tegenover het Koninkrijk geen verplichtingen op zich kunnen nemen, maar zou het de latere regeling van de betrekkingen der beide staten tot elkander aan de beslissing der wapenen moeten overlaten.” (Belgisch Grijsboek No. 20)

Hierop is later, in het tweede Duitse ultimatum (van 10 Au- gustus, na den val van Luik) welis- waar de plechtige verzekering her- haald: „dat Duitschland niet geleid is door het voornemen zich van Belgisch grondgebied meester te ma- ken, en dat zulks verre buiten zijn bedoeling ligt. Duitschland is nog altijd bereid België te ontruimen, zoodra de oorlogstoestand het zal gedoogen.” (Belgisch Grijsboek No. 62) — Maar ook op dit ultimatum is een korte afwijzing door België en is sindsdien de verovering van bijna geheel België, Antwerpen in- begrepen, door Duitschland gevolgd.

Redenen genoeg om aan te nemen dat over de vraag of Belgisch grond- gebied — dat niet met voordeel door Duitschland geannexeerd zou kun- nen worden zonder gelijktijdig ver- werving van grondgebied ten koste van Nederland — zal worden inge- lijfd, niet zal worden beslist naar de „Absichten,” door de Duitse Regeering in het begin van Augus- tus aan den dag gelegd, maar naar die, welke Duitschland, indien het als overwinnaar uit den strijd treedt, zal blijken te koesteren bij het slui- ten van het vredesverdrag.

Tot zoover de Nieuwe Courant.

In dit verband is het niet on- eigenaardig eens de aandacht te vestigen op een feit, dat tot heden in ons land tamelijk wel onopge- merkt is gebleven.

Voor enkele jaren verscheen een boek getiteld: *La Psychologie politique*, van Dr. Gustave Le Bon. Wij lazen daarvan de „neuvième mille” in 1912 verschenen.

In dit boek deelt hij o. a. zeer uitvoerig mede een gesprek, dat hij eens had, met een niet genoemden Duitschen professor in de wijsbe- geerte. (Blz. 281 — 284).

De professor zet de Duitse tak- tiek uiteen ten aanzien van de uit- breiding van Duitschland's export. In Marokko bijv. wilde Duitschland gaarne de politieke macht aan Frank- rijk laten — dat is een mischien roemvolle, maar weinig profijtlijke liefhebberij. Niet wie in een land de politieke macht, maar wie er de industrie en den handel in handen heeft, is de ware meester er van. In Frankrijk heeft men daarom de

verontrust gij u? Vertrouw op God! zegen Hem; is Hij niet uw Redder en uw God?”

Toen de heilige man Job, dien God als voorbeeld van standvastigheid aan de toekomstige geslachten heeft willen voorstellen, achterenvolgens door Satan van zijn goederen, zijn kinderen en zijn gezondheid beroofd was, bezochten zijn vrienden hem; zij bespotten hem en poogden hem tot opstand tegen God aan te zetten. Zijn echtgenoot bleef hem zelfs ge- dachten van vervloeking en Gods las-tering in: „Volhardt gij nog in uw eenvoudigheid? Vervloek God en sterf!” Maar de man Gods was on- wrikbaar in zijn vertrouwen. „Als een dwaze vrouw hebt gij gespro- ken. Toen God ons met zijn gaven overlaadde, hebben wij ze uit Zijn hand ontvangen. Waarom zouden wij nu de rampen, waarmee Hij ons slaat, weigeren? Hij is de Heer. De Heer heeft gegeven, de Heer heeft genomen. De naam des Heeren zij gezegend!”

En de ondervinding heeft bewezen, dat de heilige man gelijk had. Het behaagde den Heer Zijn getrouwen dienaar reeds op aarde te beloonen. Hij gaf hem het dubbele terug, van hetgeen Hij genomen had, en schonk om zijnentwille vergiffenis aan de vrienden van Job.

Beter wellicht dan iemand weet ik, wat ons arme land geleden heeft.

ware beteekenis van het Marokko- avontuur begrepen. Duitschland wil de Franskrij alleen dwingen, om een politiek van de open deur te voe- ren. Daarom was het niet noodig een oorlog te voeren — het was vol- doende, met een oorlog te dreigen.

En dan vervolgde hij:

„Mijn land was er dus volstrekt niet op gesteld, oorlog te voeren. De tijd was bovendien ook niet ge- komen, om den kamp tegen Eng- land aan te binden, tegen uw bond- genoot, dien wij op handels- en nij- verheidsgebied volstrekt niet duch- ten, en die, integendeel, op deze twee punten, ons zeer slucht. De oorlog met Engeland is weldra niet meer te vernijlen, maar de inzet ervan zal heel wat belangrijker zijn dan Marokko. Hamburg is veel te klein geworden. Wij hebben een groote militaire en handelshaven noodig, en dan is er geen andere dan Antwerpen in onze buurt. Wij hebben er onze handelshuizen vermenigvuldigd onze maritieme onderne- mingen, onze banken, maar dat is niet genoeg, want in deze haven, zoo nabij Engeland, moet de militaire macht de commerciële macht vergezellen. De Belgen kennen trouwens volkomen deze aspiraties, die door alle Duitschers gedeeld worden, en welke sommige atlasen gepopulariseerd hebben.”

Ik heb de redevoering gelezen, die een hunner meest eminente staats- lieden, de senator Edmond Picard, in het Belgische Parlement gehou- den heeft. Deze noodkreet was zeer gerechtvaardigd, maar volkomen nutteloos. De volkeren ontsnappen niet aan hun noodlot. De Belgen kunnen het misschien een weinig vertragen, door zich met Nederland te verbinden, maar ze komen niet verstandig genoeg voor, om te be- grippen, dat er geen plaats meer zal zijn voor de kleine naties in de wereld.

„Natuurlijk, en daar ligt de eeni- ge moeilijkheid, zullen de Engelschen zich tegen deze onderneming ver- zetten. Daarom juist is de oorlog met hen onvermijdelijk. Gij zult u ongetwijfeld bij hen voegen, maar dan, nog meer verzwakt dan gij thans reeds zijt, zal vermoedelijk uw eenigen rol zijn, het betalen van de kosten van dezen, noodza- kelijkerwijze zeer kostbaren oorlog.”

Aldus de Duitse professor, reeds vóór het jaar 1912.

Zijn beschouwingen zijn van een waarlijk cynische openhartigheid. Duitschland heeft Antwerpen noodig: Dus neemt het deze haven.

Met welk recht?

Aartsdomme vraag! Wie praat er nog van recht in dit ondermaan- sche, wanneer het geldt de verhouding tusschen de volken?!

Recht! de vraag is alleen, wanneer heeft Duitschland de macht?

En als het de macht heeft, dan neemt het.

Niet het recht, maar enkel het belang, is de zedelijke maatstaf in het volkerenrecht.

En dat..... in de twintigste eeuw van het Christendom!

Och, dat de volkeren eens leerden luisteren naar de stem des Pausen in Zijn Vredes-Encyciel!

Hoe spoedig zou het aanschijs- der aarde veranderd zijn!

De Voorhoede.

De modder aan de Yser.

Uit een veldpostbrief aan het „Berl. Tagebl.”:

Op een nacht gingen we bij stort- regen op weg, 21 kilometer marsch in bodemloos slijk. In het donker

En geen Belg zal, hoop ik, er aan twiifelen, dat al deze smarten weer- klank gevonden hebben in mijn hart van burger en bisschop. Deze vier laatste maanden schijnen mij een eeuw toe.

Bij duizenden zijn onze dapperen weggemaaid; de echtgenooten en moe- ders beweenen de afwezigen, die zij niet meer zullen terugzien, de hard- steden worden ontvolkt, de ellende breidt zich uit, de angst is hartver- scheurend. Te Mechelen en te Ant- werpen heb ik de bevolking van twee groote steden, de een gedurende zes uur, de ander gedurende een en der- tig uur van een ononderbroken bom- bardement, aan een voortdurend doodsgevaar blootgesteld gezien. Ik heb de meest verwoeste streken van het diocess gezien: Duffel, Lier, Ber- laer, Rombout, Konings-Hoyck, Mortsel, Wuelhem, Muysen, Wavre Ste. Catherine, Wavre Notre Dame, Lempat, Weerde, Eppegheem, Hofsta- de, Elawyt, Rymentam, Baart-Meer- beek, Wespelaar, Haecht, Werchter, Wackerzeel, Rotselaar, Tremeloo, Leu- ven en omliggende dorpen. Blauw- put, Kessel-Loo, Boven-Loo, Linden, Herent, Thildonck, Buken, Rebat, Aerschot, Wesemael, Herssel, Diest, Schaffer, Molenstede, Rillaer, Gelrode. Wat ik daar aan ruinen en puin hoop- gen gezien heb, overtreft alles, wat mijn levendigste verbeelding mij had kunnen voorstellen.

struikelde een paard en de bespan- ning van een kanon viel in een diepe granaatkuil, die geheel met slijk volgelopen en daarom niet te zien was. Van het paard zag men niets meer dan den kop en drie kwartier hebben we met spade en touwen moeten werken voor we het paard en de affuut weer eruit gehaald hadden.

Zulke kuilen moet men zien. Groote granaten maken vaak gaten van twee meter diepte en drie tot vier meter doorsnede in den akkergrond. Meestal zijn ze rond, alsof ze met den passer getrokken waren. Nu, bij den aanhoudenden regen, staan ze ongeveer voor drie kwart vol water en vormen zoo de mooiste goudvis- schenvijvers, die men zich denken kan. In het begin van Nov., toen het hier nog vrij warm was, heeft een van onze korporaals een bad genomen in zulk een kuil.

Eer we onze stelling bereikten, zon- ken onze kanonnen en amunitiewa- gens in den modder weg. De amu- nitie moest afgeladen, de bespanning met zes tot tien paarden versterkt worden en zoo kregen wij met ein- delooze moeite ieder kanon en iedere amunitiewagen naar de stelling ge- sleept, waar we om zeven uur 's mor- gens aankwamen. Op een plaats waar we een poos lang in het geheel niet konden vooruitkomen, kregen we plotseling een paar shrapnels van den vijand, die met hevigen knal en een schitterenden vuurschijn in de lucht ontploften; gelukkig echter een weinig terzijde. Onaangenaam was het echter in den modder vaat te zitten en hulpeloos aan het bom- bardement blootgesteld te zijn.

We vermoeden, dat in het donker een vooruitgeschoven vijandelijke veldwacht het geraas had gehoord. Zonder geluid gaat zooiets natuurlijk niet, als men met paarden en kanon- nen te doen heeft. In de stelling, waar we goed gedekt staan, hebben we nog geen vuur gekregen. De stortregens en de bodemloze bagger verlammen den strijdlust. Niemand kan hier voorloopig iets bereiken.

Verder vertelt de schrijver nog. Het water en de modder zijn onze ergste vijanden, want de eeuwige uattigheid en de bodemloze mod- derpoelen demoraliseeren meer dan de eigenlijke strijd. In onze schuil- plaatsen hebben we op balken een planken vloer liggen. En daaronder klotst vroolijk het water. In een hoek van ons hol is een diepe kuil, waar het water zich verzamelt. Alle twee uur moet het door onze op- passers weggeschept worden. In een nacht hebben we dertig emmers uit- geschept.

Maar treurig worden we daarom niet. Boven den ingang van onze schuilplaats staat het opschrift: „aquarium.” Verder staat er een waarschuwingsbord: „grens voor niet-zwimmers.” Aan den paal hangt een reddingsboei van stroo met pa- pier er om heen en als laatste waar- schuwing nog „toegang slechts voor zwimmers.”

De Duitschers in België.

Volgens mededeelingen van Duitse officieren zijn er op het oogenblik omstreeks 200,000 man Duitse troepen binnen de stelling Antwerpen. Zij zijn aangewezen om de vesting en de stelling te verdedigen als deze door de verbondenen zou worden belegerd. Het plan der Duitschers zou zijn zich onder krachtige ver- dediging van Roesselaere terug te trekken op Gent. Maar ook Gent zal desnoods worden verlaten.

Alvorens echter Antwerpen te ont- ruimen, zal de stelling tot het uiterste worden verdedigd. De inwoners zullen

Sommige gedeelten van mijn dio- ccess, welke ik nog niet heb kunnen bezoeken, Haekendover, Roosbeek, Battersum, Budingen, Neerland, Ottignies, Mousty, Wavre, Berghem, Kapelle en het Bosch, Humbeek, Nieu- wenrade, Liezele, Londerzeel, Hey- donck, Mariekerke, Weert, Blaesvelt, hebben evenveel te lijden gehad. Ker- ken, scholen, gestichten, hospitalen, kloosters, in grooten getale, zijn on- bruikbaar of verwoest. Geheele dor- pen zijn als het ware weggevaagd. Te Werchter-Wackerzeel bijv. staan nog 130 huizen van de 380; te Tre- meloo is twee derde van de gemeen- te met den grond gelijk gemaakt; te Buken zijn slechts 20 huizen van de 100 overgebleven. Te Schaffen zijn 189 huizen verdwenen en blijven er nog slechts 11 over. Te Leuven is een derde van het bebouwde gedeel- te der stad met den grond gelijk gemaakt, 1074 huizen zijn verdw- nen, op het gebied der stad en van de aangrenzende gemeenten Kessel- Loo, Herent en Heverlé te zamen zijn 1823 huizen verbrand.

Wordt vervolgd.

worden gewaarschuwd en hun zal dan gelegenheid worden gegeven de stad te verlaten.

De soldaten van de bezetting der forten mogen niet in de stad komen; zij blijven in de omgeving van den eersten fortengordel. Nacht en dag werken 3000 man aan de versterking der forten, die geheel van aanzien veranderd zijn. Dat van Wyneghem b.v. bevindt zich geheel onder den grond. De kanonnen steken slechts een halven meter boven den grond uit. Aan het fort van Waelhem doen de Duitschers niets. Dit is door hen verlaten. Laarentegen wordt krachtig gewerkt aan het fort Wavre Sint Cathérine.

LONDEN, 29 Dec. De hier verschij nende *Metropole* meldt uit Vlaanderen: De bruggen van Selzaete zijn opnieuw met groote hoeveelheden dynamiet ondermijnd. Een vijftiental ijzeren caissons gevuld met gruis en elk met vijf dynamietmijnen geladen, zijn onder de bruggen gelegd. De Duits chers zeggen, dat de tijdingen van de vuurhuise slecht zijn. Zij dreigen alle gemeenten te verbranden alvorens zich terug te trekken. De opwinding in de grensplaatsen is groot. Een zelfde depressie heerscht in het bin nenland. Alle mannen slapen gekleed en met den zak en de bagage naast zich. Alles, zeisen, schoppen, en andere landbouwerswerktuigen zijn opge eischt. De klokken mogen niet meer luiden. De windmolens moeten stil staan. Bij het eerste kloggeluid moeten de bewoners op straffe des doods hunne huizen binnengaan.

Emmers water moeten voor de deuren der huizen geplaatst worden. Maar ook moeten de Duitschers bij het eerste kloggeluid zich op de stations terugtrekken of in de auto's rijden. De wagens stijgen, welke ter hunner beschikking zijn gesteld. Grote troepenbewegingen van en naar Antwerpen. Vele ontevreden Polen bevinden zich in de Duitse rangen. Gisteren (20 December) is tenge volge van een valsche alarm de grens twee uren lang onbewaakt gebleven. Te Grembergen, bij Dendermonde, moeten de inwoners 50.000 francs betalen, omdat eenigen hunner hunne duiven hebben laten vliegen. Alle duiventillen zijn verzegeld.

In het binnenland wordt bijna overal de cocarde der verbonden naties gedragen.

Door de Duitse regeering is niet alleen aan de Belgen verboden de Nederlandse grens te overschrijden, maar zij mogen zelfs de grens slechts tot op één kilometer naderen. Een meisje uit Hoogstraten, dat zich Zondagmiddag op dit verboden ter rein bevond, werd door Duitse soldaten doodgeschoten.

Hoe kanonnier Harlock geridderd werd.

Een medewerker van de „Daily Telegr.” vertelt hoe een kameraad van sergeant Harlock van de 118e batterij het verhaal deed van de wijze, waarop de sergeant het Victoria-kruis verkreeg.

De soldaat vertelt:

„Bombardier Harlock, dat was hij toen nog, had verbaasd geluk. Wij waren in actie op een open terrein en het ging er warmjes toe, hoor — „Jack Johnson's en kartetsen.” Toen een „Jack Johnson” (een granaat) insloeg sprong er tegelijkertijd juist een kartets en 't hield toen niet op. Een kartets sprong juist onder het kanon van Harlock, de staart van de affuit werd vernield en Harlock kreeg splinters in zijn rechter dij — niet erg hoor, — maar erg genoeg, dat ze hem misschien wel een paar weken in het hospitaal zouden houden — hij ging naar het verband-station, en de dokter verbond hem en zei hem naar de ambulance te gaan om zich naar het hospitaal te laten brengen.

„Harlock gaat naar buiten, maar hij kijkt niet uit naar een ambu lance, maar gaat terug naar de batterij. O hêl hij was hier nog geen vijf minuten, of hij kreeg er een in zijn rug. Weer wandelt hij naar het verbandstation, en de dokter vraagt hem, waarom hij niet naar het hospitaal is gegaan. Harlock zegt, dat hij geen ambulance had gezien. Toen hij weer verbonden was, geeft de dokter een hospitaalsoldaat last hem weg te brengen, zeggende, als hij in staat is geweest naar zijn batterij te loopen, kan hij ook wel naar het hospitaal loopen.

Met z'n tweeën gaan ze dus weg, maar Harlock beduidde den soldaat, dat de dokter een beetje al te zwaar op de hand is en dat er nog genoeg lui zijn, die de hulp van den verpleger meer nodig hebben dan hij, en dat, als de hospitaalsoldaat naar het verbandstation wilde teruggaan, hij, Harlock, zijn weg zelf wel zou vinden. De soldaat vond dat goed, maar zegt tegen Harlock: nou geen gekheid hoor, anders loop ik tegen de lamp. Je gaat regelrecht naar het hospitaal.

Harlock zegt „Goede morgen” en keert dan de woorden van den dokter om: als ik naar het hospitaal kan loopen, zegt hij bij zich zelf, kan ik net zoo goed teruggaan naar de batterij. Zoo komt hij te ruggegaan naar de batterij. Hij is nog maar weer nauwelijks vijf minuten bij ons of hij krijgt eenige splinters in zijn arm.

Een paar van onze officieren ont moeten 's avonds den dokter en ver tellen hem van Harlock en toen moest deze voorkomen en kreeg een standje. Maar ik denk, dat ze werk hadden om zich goed te houden. In elk geval hij is sergeant geworden en kreeg het Victoria-kruis.

Burgemeester Max.

Men weet, dat de Duitschers den Brusselschen burgemeester hebben gevangen genomen en weggevoerd. Een Fransch blad verhaalt de re den er van op deze wijze:

Eenigen tijd na de aankomst te Brussel van maarschalk Von der Goltz, die benoemd werd tot gou verneur-generaal van België, liet deze burgemeester Max op zijn bu reau roepen.

— Mijnheer de burgemeester, zei Von der Goltz, aan de stad is een oorlogsschatting opgelegd, waarvan ze nog geen centime betaald heeft. Ik gelast u den eersten termijn van die schatting — dat wil zeggen minstens 5 miljoen — in goud te voldoen, binnen den tijd van acht-en-veertig uren.

— Mijnheer de maarschalk, antwoorde de heer Max, wiens oogen glinsterden, uw bevel is wet, u zult gehoorzaamd worden.....

Denzelfden dag liet de burgemees ter al de heeren bijeenroepen die met de zaak te maken hadden, deelde hun het geval mee en gaf hun de noodige instructies.

Toen de toegestane acht-en-veertig uren uitstelt verschenen waren, liet de burgemeester van Brussel zich aandienen bij maarschalk Von der Goltz. Vier stadhuiskinderen volgden hem, gekromd onder het gewicht van zware pakken.

— Mijnheer de maarschalk, zei de heer Max, ziehier de gevraagde som.

Von der Goltz verscheurde den omslag van een dezer pakken, haalde er een bundeltje papieren uit en onderzocht ze. Dan, Wit van kwaadheid, stoot hij op:

— Hoe hebt ge dit durven bestaan? Ik heb u goud gevraagd en u brengt mij requisitiebons van het Duitse leger! U steekt den draak met mij mijnheer.

— Zijn dan die bons niet inwissel baar? vroeg de heer Max met zijn onnoozelste gezicht.

— Zeer stellig, antwoordde de maarschalk, maar.....

Maar, viel de heer Max in de rede, de officieren, die ze geteekend hebben, hebben mij op hun woord verzekerd, dat ze zoo goed waren als baar goud. Ik geef u dit Duitsch goud terug. Wat kunt u meer van mij eischen?

Acht-en-veertig uren later werd de heer Max gearresteerd en overge bracht naar de vesting logolstadt....

Albert Vogel.

De bekeude declamator luit. A. Vogel, reserve eerste luitenant bij het 29ste bataljon Landweer Infanterie te Utrecht, is volgens het „Dgbl” op zijn verzoek overgeplaatst naar Delfzijl. In verband met deze over plaatsing en de omstandigheid, dat hij dezer dagen het officierskruis voor vijftienjarige dienst als officier, gerechtigd was te dragen, is aan hem bij zijn vertrek door de officieren en inderen het navolgende schrijven gericht:

„De onderofficieren en minderen van de 3e compagnie van het 29ste bataljon landweer-infanterie hebben de eer, U Wel Edel Gestrenge ter gele genheid van uwen vijftien-jarigen dienst als officier, hierbij aan te bieden een klein officierskruis met lint.

Zij verzoeken U dit kruis te willen aannemen als blijk van verknocht heid aan en erkentelijkheid tot hun nen compagnie-commandant tijdens de mobilisatie van 1914 voor de ridderlijke, welwillende en vooral rechtvaardige bevelvoering.

Uwe overplaatsing wordt door allen ten zeerste betreurd.”

Berichten uit de Kolonie.

De Apostolisch Vicaris van Cura çao is nog druk aan 't reizen. Ge durende de maand Januari vertoefde Z. V. H. in Canada. Monseigneur vreest, niet voor Paaschen terug te kunnen zijn en heeft daarom aan Mgr. Th. van Roosmalen, den Apostolisch Vicaris van Suriname, ver zocht ook voor onze Missie de H. Olieën te willen wijden op Witten Donderdag.

***

Uit een particulieren brief vernam

de Correspondent van St. Martin, dat Mgr. VUYLSTEKE, apostolisch vicaris van Curaçao, gedurende diens verblijf te New-York aldaar heeft gepreekt. Schier al de zich te dier stede bevindende St. Martijners, zowel Katholieken als Protestan ten, waren daarbij tegenwoordig. Na de godsdienstoefening zijn zij hunne opwachting gaan maken bij den Bisschop, die vroeger pastoor op dit eiland is geweest en die deze beleefdheid zeer op prijs heeft gesteld.

De Vrijm

***

Hedenmiddag vertrekt de Zeereerw. Heer Pastoor N. M. DE GROEN met de *Estelle* weder naar Saba. Wij wen schen ZEerw. een voorspoedige reis.

Maandag a. s. gaat de Zeereerw. Pater A. SARIS naar Westpunt ter vervanging van Pastoor HELLING, die terugkeert naar het klooster van Pietermaai.

Voor de Armen.

De beschikbare plaatsen voor den bedien te geven kunstavond in het „Theater Naar” zijn allen verkocht. Er bestaat een plan nog een tweeden avond te geven.

Zou het geen aanbeveling verdie nen, ook de armen der stad onder de eventuele bedeeling op te nemen. Tot nu toe gaat alles naar onze buitendistricten en de eilanden Aru ba en Bonaire. Maar ook in de stad zijn zeer veel armen, die nu ten lae te blijven van hen die reeds zooveel gegeven hebben bij de verschillende collectes.

***

Met dankbaarheid vernamen wij dat telegrafisch uit Nederland geseind werd, dat de Commissie in Holland reeds 2000 Gld. heeft opgehaald voor onze armen.

Welkom!

Met de Hollandsche boot wordt de nieuwe Directeur van O. W. verwacht, de ingenieur PH van der BREGGEN. De havenwerken schijnen op zijn komst te wachten; er wordt al een paar weken niets aan gedaan.

Nieuwe Munt.

Bij de Tweede Kamer is een Ont werp ingediend om het gouden vijf guldenstuk en het nikkel stuivertje ook gangbaar te verklaren voor Cu raçao.

Wilde Eenden.

De beesten worden schuw in dezen oorlogstijd. Zaterdag 11 vloog er een op uit Londen en schaterde het uit, dat er binnen drie dagen oorlog zou komen met Italië. Gisteren dook er een andere *canard* op, dat de Russi sche cavallerie reeds stond voor de poorten van Buda-Pest.

Zeker stoom- of stek-paardjes? 't Was anders een officieel Russisch telegram.

Onze Financiën.

De inkomsten der Kolonie lijden ook onder den oorlog. Het uitblij ven van vele stoomschepen vermin derde de opbrengst aan loodsgelden, invoerrechten en accijnzen.

Toch brachten de belastingen in het 4e kwartaal op Curaçao nog op: f 126.976.16 en de inkomsten van onderscheiden aard: f 17.579.84.

De Bologna.

Vermoedelijk zal men de volgende week beginnen met het gestrande schip weer vlot te maken. Deze week werd het contract geteekend met de sleep-maatschappij.

De Leening

Kon 11 Januari 's middags om streeks 3 uur reeds met zekerheid worden gemeld, dat 't bedrag, waar voor op de Staatsl. was ingeschre ven, stellig 300 miljoen bedroeg, sedert is gebleken dat het totaal der inschrijvingen dit bedrag nog verre overschrijdt, zoodat het dienselfden middag omstreeks 5 uur reeds 402 miljoen bleek te bedragen.

Bij het Departement van Financiën zijn reeds verscheidene telegrafische gelukwensen voor den minister, Mr. Treub, ingekomen met het wel slagen der leening.

De Reeds.

Officiële berichten.

Aan de onderwijzers aan de Wil helmiaaschool alhier. Mej S. A. M. Neuman is tot herstel van gezond heid veertien dagen verlof verleend.

Het door den Gezaghebber van Bonaire aan den assistentopzichter bij den vuurtoren te Boca Spelonk aldaar, Willem Muller, tot herstel van gezondheid verleende verlofsver lenging van twee weken is goedge keurd.

Met de leiding van den cursus in het boekhouden alhier en met het onderwijs in de Nederlandsche en Engelsche handelscorrespondentie is belast de onderwijzer 2de klasse J. Schuurman en met het onderwijs in boekhouden, handelstreken en Spaansche handelscorrespondentie is

EXCELENTE PARA LOS NIÑOS

No hay nada que les sienta tan admirablemente á los niños como la *Emulsión de Scott*. Abastece los elementos más necesarios para su desarrollo, y por lo tanto debiera de dárseles cada vez que dan muestras de debilidad, enflaquecimiento, etc. La

EMULSION DE SCOTT

la recetan los más conocidos médicos; no hay medicamento que goce de tan unánime y autorizada aprobación. Absolutamente exenta de alcohol ó drogas nocivas.

PIDA SIEMPRE LA EMULSION DE SCOTT LEGITIMA.

belast de onderwijzer 3de klasse M. M. Römer.

Aan den heer W. C. J. van Leeuwen, tijdelijk werkzaam gesteld ter Gouvernements-Secretarie is tot herstel van gezondheid veertien dagen verlof verleend.

De heer L. O. Lampe is definitief benoemd tot ontvanger en chef der postijen, officier van Justitie bij den Raad van Justitie tevens ambtenaar van het openbaar ministerie bij het kantongerecht op St. Martin N. G.;

de heer O. E. H. A. Waters Gra venhorst Brouwer definitief tot ont vanger en chef der postijen, offi cier van justitie bij den Raad van Justitie, tevens ambtenaar van het openbaar ministerie bij het kanton gerecht, notaris en hipotheekbewaar der op St. Eustatius;

de heer A. R. Brouwer definitief tot klerk ter posterij en ten ont vangerskautore, tevens belast met den dienst der postspaarbank en ambtenaar van politie op St. Martin N. G. en

de heer B. J. Mussenden is tijde lijk belast met de betrekking van scheepsmeter op St. Eustatius.

De heeren M. W. T. Cruger en J. F. A. Krugers zijn benoemd tot le den van den voogdijraad op St. Eustatius.

De kommiss der belastingen op St. Eustatius T. G. Heijliger is be noemd tevens tot havenmeester en loods aldaar.

Marktbericht van den Curaçaoschen Handelshond.

Van 5 Februari 1915.

AARDNOTEN (Pindas) per KG	0.80
ZOUT per vat van 180 K.G.	f 0.80
DIVIDIVI per K.G.	0.05
ORANJESCHILLEN per KG. 1ste kw.	0.40
id. per KG. 2de kw.	0.30
HUIDEN per K.G.	0.60
GEITENVELLEN per K.G.	0.92
WOL per K.G.	0.12
SCHAPENVELLEN per stuk	0.50
BEENDEREN per K.G.	0.02
RECINUS-ZAAD per K.G.	0.05
STROOHOEDEN (hupitapa)	
Kwaliteit No. 1, ... per doosjn ..	3.37%
id. (gebleekt), ...	3.50
id. 2	5.
id. 3	—
id. 4	—
id. 5	—
id. 6	OLA
id. 7	8
id. 8	9
id. 9	OLA
id. 10	12.50
id. 11	OLA
id. 12	OLA
id. 13	OLA
id. 14	OLA
id. 15	OLA
id. 1 van 25 c.m. of minder f ..	

Posterijen.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven

Elenita Baker, Ricardi Fria Bustillos, Maria A. Casperson, Virginia Clide, M. A. Coney, Martilla Deere, Dilla Franka, Cornelia Gomez, Silitro Henriquez, Julian Hernandez R., Victoria Elk, Bernarda J. menes, Camella Maduro, Siliana Marchena, Hernandez Migolla, Baldomero Montes, Etruida Gverman, Manuel Romero, Luisa Rosina, Senior & Co., Helena Simons 2, Maria Teale 2, Nicaia Vaclar, Felleita

Vaneyt, Hipolito Wils, Policario Wils. Een Brief met onvolledig adres, ge adresseerd aan: Elena Marchena.

Muziekuitvoering.

PROGRAMMA.

- 1 Marche des Etudiants (1e uit) Normand.
- 2 L'Enlèvement au Serail Ouverture Mozart.
- 3 La Gitana Valse Bucalossi.
- 4 Musikalische Rundschaun Potpourri A. Schreiner.
- 5 Freikugeln Marsch (1e uitv.) O. Petras.
- 6 Fantaisie sur La Traviata V. Verdi
- 7 Sevillie Bolero [1e uit.] V. Bnot
- 8 La Niña Nieves Danza Martinez.

SLOT: The Rifle galop H. Farmer

Morgenavond om 7 uur Overziede.

DE Commissie tot het inzamelen van gelden ter ondersteuning van de noodlijdenden op Aruba, Bonaire en in de Buitendistricten van Curaçao betuigt bij dezen haren oprechten dank aan allen, van wie zij giften of toezegging van maandelijksche bijdragen heeft ontvangen of op eenigerlei wijze medewerking heeft mogen ondervinden.

De gelden worden ter beschikking van den Hoog Edel Gestrengen Heer Gouverneur gesteld, aan wien reeds ruim f 5.100 is overhandigd.

Namens de Commissie voornoemd,

J. B. Gorsira, Voorzitter.

Ch. Ellis. Secretaris.

Uit de Naburige Republieken.

Colombia. De Staats-secretaris der Ver. St. Mr. BRYAN, verzocht 19 Januari het verdrag met Colombia aan gaande de overdracht van Panama te willen teekenen. De Amerikaan sche Regeering wil dat vuile zaakje natuurlijk in 't reine hebben bij de opening van het Panama-kanal, en zou gaarne Colombia officieel tegen woordig zien bij die plechtigheid.

Maar Senator Root vindt het te vernederend voor de Ver. St., als eerste voorwaarde van het contract, prijkt te moeten beuigen, dat de afstand der Kanaalzône door Co lombia niet met vrien wil is geschied. Ook de schadeloosstelling van 25 miljoen dollar werd te overdreven gevonden.

Intusschen is de opening van het Kanaal weer uitgesteld

Haiti. Gril. MOMBREM GUILLÓN, afgevaardigde van de partij THEO DORE heeft zich 15 Januari tot Pre sident opgeworpen. Geheel het Noor derdistrict is opgestaan. De generaal heeft zich met gewapende macht naar de hoofdstad der republiek begeven.

Sto. Domingo. Met breed gebaar werd de Amerikaanse contrôle over de Dominikaansche financiën gewezen van de hand.

De onzijdigheid van België.

Over dit onderwerp, in verband met de beschuldiging van Duitse zijde, dat België zijn neutraliteit reeds vóór den oorlog zou geschonden hebben, heeft staatsminister Van den Heuvel, onder wiens beleid vele der gewraakte gebeurtenissen zich des tijds zouden hebben afgespeeld, een vlugschrift uitgegeven.

Indien er een Belgisch-Engelsche overeenkomst, volgens de redeneering van Duitschland bestaan heeft— aldus de staatsminister — om samen te werken tegen Duitschland, dan zou deze overeenkomst zelfs volgens het stuk-Barnardiston (den gewezen Engelschen militairen attaché te Brussel) alleen van kracht worden, na dat de onzijdigheid van België door Duitschland zou geschonden zijn. En dat België volkomen het recht had om dergelijke verdedigingsverdragen te sluiten, is onbetwistbaar. Maar „het is tot geene overeenkomst gekomen. Het werk van den Engelschen krijgsmacht bij de Belgische officieren heeft geen ander gevolg gehad dan een verslag, door den generaal stafingediend bij den minister van Oorlog. De overeenkomst, het meest gewraakte onderwerp der Duitse beschuldiging, heeft nooit bestaan, noch met Engeland, noch met Frankrijk, noch in 1906, noch in een ander tijdperk.... Geen enkel der gepubliceerde stukken bewijst het bestaan van eenige overeenkomst.”

Uitvoerig stelt de minister dan de perfdie wijze in het licht, waarop de Noord. Allg. Zeit. de gevonden stukken heeft gecommuniceerd.

Het vlugschrift sluit aldus: „Duitschland heeft België's onzijdigheid verkracht enkel en alleen, omdat dit in zijn ontworpen oorlogsplan viel.

„Ma de Belgen behandeld te hebben, wreeder dan men zijn erfviand zou kunnen behandelen, onderneemt Duitschland nog een veldtocht van belasting..... Het zal hierdoor slechts het aantal zijner misdaden vergrooten. Tweemaal schuldig is hij, die, na eens anders rechten geschonden te hebben, nog met koele boosaardigheid zijn euveldaad poogt te rechtvaardigen, door aan het slachtoffer fouten te verwijten, die het niet bedreven heeft.”

De Vereenigde Staten

hebben een vrij krasse nota tot Engeland gericht. De regering dringt daarin aan op een spoedige verbetering in 't optreden van de Britsche vloot tegen den Amerikaanschen handel en Engeland wordt *gevaarschuwd*, dat in Amerika *ernstige wrevel* is gewekt door de „ongewettigde bemoeiingen” met den wettigen handel der Vereenigde Staten.

De regering, zoo wordt in de nota verklaard, voelt zich gedrongen *bestiale* inlichtingen te vragen in zake de verdere houding van Engeland, teneinde maatregelen te nemen ter bescherming van de rechten der Amerikaansche burgers.

De nota haalt verschillende bepaalde gevallen van aanhouding en inbeslagname van ladingen aan en verklaart, dat het vertoog weliswaar vriendschappelijk is gemeend, maar dat de regering der Vereenigde Staten het wenschelijk acht hare meening in deze quaestie *openhartig* uit te spreken.

De nota kan feitelijk worden beschouwd als bestemd voor alle mogendheden der *Triple Entente*.

In de nota wordt verklaard, dat er geen verbetering is gekomen sinds het begin van den oorlog, hoewel de vreeschepers zich hebben geschikt naar de wenschen der Engelsche regering.

De nota erkent, dat Groot-Brittannië zich vroeger als verdediger der zeeën voor de neutralen verdedienstelijk heeft gemaakt, maar spreekt dan verder de hoop uit, dat het thans zal gaan inzien hoe bezwaarlijk die voortdurende inmeniging voor de neutralen is.

De nota betoogt, dat voedingsmiddelen slechts voorwaardelijk contrabande kunnen zijn, daar zij zoowel voor het gebruik der burgerbevolking als voor het leger bestemd zijn.

In zake de quaestie van het aanhouden van schepen op zee, zegt de Amerikaansche regering, dat zij het recht der oorlogvoerenden tot onderzoek erkent, maar dat het bewijs van een vijandelijke bestemming aanwezig dient te zijn, wanneer een onderzoek wordt ingesteld. Verder protesteert de nota tegen het opbrengen van schepen van neutralen naar havens van oorlogvoerenden, uitsluitend op verdenking en betoogt zij, dat het de plicht der oorlogvoerenden is den neutralen handel te beschermen.

Wijders beschuldigt de nota Groot-Brittannië, dat met het Amerikaansche koper anders is gehandeld dan met het Scandinavische. De Amerikaansche ladingen voor Italië

werden vastgehouden, terwijl die van Scandinavië geenerlei last ondervonden.

De gezant van Nederland te Washington verklaarde, toen hij een copie der nota ontving, dat onze Regeering reeds tot de Engelschen dezelfde bezwaren had gericht.

Het optreden der Ver. Staten is zeker van waarde, want wel behoeft Engeland niet te vreezen voor de Amerikaansche vloot, maar er worden massa's oorlogsbemoeiigheden uit Amerika betrokken en dat zou van uit Washington kunnen worden verhinderd.

Wanneer ook Italië en Spanje eens gingen optreden in gelijken geest, zou dat zeker grooten invloed kunnen hebben.

Een correspondent van de *Daily Telegraph* te Washington maakt melding van pogingen van Duitse zijde, om Argentinië en andere Zuid-Amerikaansche republieken te bewegen, de annexatie van België door het Duitse Rijk te erkennen. Argentinië zou reeds hebben geweigerd en van de andere staten is eveneens een afwijzend antwoord te wachten. Een besluit dienaangaande zou genomen zijn in een conferentie van de gezanten der Zuid-Amerikaansche republieken te Washington, waar ook Bryan tegenwoordig is geweest. Daar is voorts besloten de meest strikte onzijdigheid in acht te nemen.

Er is ook een klein conflict tusschen de Ver. Staten en de Duitse Regeering.

Duitschland deelde formeel mede aan het ministerie van Buitenlandssche Zaken, dat de Amerikaansche consuls in België aannemelijk moeten zijn voor de Duitse militaire overheid en dat het gewenscht is, dat eenige consuls, althans voor het oogenblik, hun post verlaten.

Het schijnt, dat sommige dezer Amerikaansche consuls het Duitse gezag in het bezette België niet willen erkennen.

De correspondent van de *New-York Times* te Washington bericht, dat de Venezolaansche regering aan het bestuur van de Pan-Amerikaansche Unie 't voorstel heeft gedaan tot het houden van een internationale conferentie van alle neutrale staten ter herziening van de bepalingen betreffende de rechten der neutralen in tijd van oorlog.

Oorlogskroniek.

18 — Oct. — De verbondenen bezetten op het Westelijk oorlogsterrein Fleurbaix, op den rechteroever van de Leye.

Helfte gevechten langs het Yserkanaal.

Op het Oostelijk oorlogsterrein slaan de Oostenrijksch-Duitse troepen een Russischen aanval ten Westen van Warschau over Sochatschew terug. De Oostenrijkers bezetten in Galicië Strij en het Swicadal.

De Engelsche onderzeeër E 3 in de Duitse Baai in de Noordzee door de Duitschers in den grond geboord.

In Boekarest wordt een ministeraad gehouden, waaraan de partijleiders deelnemen. Er wordt geconstateerd, dat er geen redenen zijn Roemenië van zijn neutrale houding te doen afwijken.

19 Oct. — De verbondenen bezetten op het Westelijk oorlogsterrein de linie Givenchy-Fromelles en hernemen Armentières. De strijd aan de Yser duurt onverminderd voort. Een aanval op St. Dié door de Duitschers wordt afgeslagen.

De strijd in Midden-Galicië, langs de San en in Polen langs de Wech sel duurt voort.

20 Oct. — Engelsche kanonneerbooten bombardeerden de Duitse stellingen aan de kuststreek ten N. W. van Nieuwpoort. Een Engelsche torpedoboot door de Duitse artillerie buiten gevecht gesteld.

De Japanners bezetten op „militaire” gronden de Marshall, Mariana- en Carolinen-eilanden.

Het Engelsche handelsschip „Ghita” wordt 12 zeemijlen voor de Noorsche kust door een Duitschen onderzeeër tot zinken gebracht.

21 Oct. — Elf Engelsche oorlogsschepen bestoken opnieuw de Duitse stellingen aan de kust bij Nieuwpoort. Ten Westen van Rijsel worden de verbondenen op verschillende punten teruggeworpen; tal van Engelschen worden gevangen genomen.

Op het Oostelijk oorlogsterrein wijken de Duitse troepen bij Warschau voor een overmachtigen vijand terug. In Galicië rukken de Oostenrijkers vooruit over de Strwiaz.

De „Emden” blijkt opnieuw vijf Engelsche schepen in de Golf van Bengalen in den grond te hebben geboord, en een te hebben vermeersterd.

22 Oct. — De Duitschers dringen aan het Yserkanaal, ten Zuiden van Dixmuiden vooruit.

De Duitse troepen blijven in Polen terugtrekken. De Oostenrijksche troepen houden nog stand en verslaan bij Swangerod twee Russische divisies. De Oostenrijksche voorhoede rukt Czernowitich, de hoofdstad

der Boekowina binnen.

De Pruisische Landdag neemt onder groote geestdrift drie oorlogsoontwerpen, o. a. een oorlogssleening van anderhalf miljard mark aan.

Servische en Montenegrijnsche troepen, in Bosnië gedrongen, worden na een driedaagschen slag langs den weg Mokro-Regatica teruggeslagen.

23 Oct. — De Duitse troepen slaan er, na hardnekkigen strijd, in aan de overzijde van de Yser te geraken. Ostende wordt door de Engelsche oorlogsschepen beschoten.

De Russen trekken over de Weichsel en beginnen ook op eenige punten over de San te avanceeren.

De kruiser „Karlsruhe” blijkt in den Atlantischen Oceaan 13 Engelsche handelsvaartuigen in den grond geboord te hebben.

Het Engelsche ss. „Cormorant” loopt in de Zwarte Zee op een mijn. Ook de Oostenrijksche monitor „Temes” loopt in de Save op een mijn en zinkt.

24 Oct. — Tusschen Nieuwpoort en Dixmuiden trekken nieuwe Duitse troepen de Yser over.

Op het Oostelijk oorlogsterrein trekken de Russen krachtig vooruit en bezetten Lowitsch, Skernewize en Rawa. Ook meer Zuidelijk beginnen de Oostenrijksche troepen terug te trekken.

De Engelsche torpedojager „Badger” boort bij de Nederlandsche kust een Duitschen onderzeeër in den grond.

Het Fransche ss. „Marie Henriette” met gewonde soldaten aan boord, zinkt bij Kaap Harfleur.

25 Oct. — Het Engelsche eskader aan de Belgische kust wordt door de Duitse kustbatterijen verdreven. De vorderingen Zuid-Westelijk van Yperen en Westelijk van Rijsel.

Duitse vliegtuigen werpen bommen in Warschau, waardoor talrijke personen gedood worden.

Oostelijk Bosnië tot aan den Drina geheel van Serviërs en Montenegrijnen gezuiverd; bij Ravnja en Ardenkovic veroveren de Oostenrijkers 2 vijandelijke posities en maken daarbij talrijke krijgsgevangenen.

Italië laat oorlogsschepen kruisen langs de kust van Midden-Albanië en geeft zijn voornemen te kennen troepen te Valona te landen om scheiding van de Albaneesche neutraliteit te voorkomen.

26 Oct. — Nieuwpoort door de Duitschers gebombardeerd.

Kolonel Maritz trekt zich op Duitsch gebied terug.

De Grieksche regering deelt den mogendheden haar plannen mede Epirus weer te bezetten tot herstel van de orde, die door de Albanee sche benden bedreigd wordt.

27 Oct. — In Russisch Polen worden de Duitse-Oostenrijksche troepen ook ten Zuiden van de Piliza tot wijken gebracht. De Russen zouden Lodz bezet hebben.

De Oostenrijkers dringen het Servisch gebied binnen en drijven de Serviërs uit hun stellingen in de Matsjwa.

Op de Iersche kust loopen de „Manchester Commerce” en nog een ander schip op een Duitse mijn en vergaan.

De kruiser „Emden” blijkt een Japaneesch handelschip in den grond te hebben geboord.

Het aanbod van de Cambridge-universiteit om professoren en studenten van Leuven tijdelijk gastvrijheid te verleen, wordt van de hand gewezen.

Financieel Nieuws- en Uittlotingsblad

(35sten Jaargang)

Dit Weekblad bevat alle Uittoltingen, Rentebetalingen, Nieuwsberichten, Producties, in één woord alle wetenswaardigheden op financieel gebied; het geeft geregeld hoogst interessante Hoofdartikelen, Koerslijst der meest actieve fondsen en Beursverslagen uit binnen- en buitenland; het verstrekt gratis advies in de rubriek Beantwoordingen enz., terwijl eens per maand een prijslijst der premieloten wordt gepubliceerd. Ook vermeld het blad alle uittoltingen der kleinere leeningen van Gemeenten, Tramweg- en andere Maatschappijen.

Prijs f 2.50 = fr. 5. - p. j.

waarin begrepen de geregelde kosteloze controle tot 100 nummers van uittolbare fondsen.

BURELEN:

BILDERDIJKSTRAAT 98, DEN HAAG.

BONDGENOOTENSTR. 19, BRUSSEL. Proefnummers zijn gedurende een maand op aanvraag gratis verkrijgbaar en Abonnemenen (welke op de lasten van elke maand kunnen ingaan) worden aangenomen bij den Uitgever van de Courant.

The Farmer Knows

"Pittsburgh Perfect"
Electrically Welded
Fence

Wire Fencing is best all through. The wire is drawn from a special quality of open hearth material—tough, pliable, strong, long lived like old-time iron wire. It is the finest fencing wire possible to manufacture.

THE BEST
Calvinizing Perfect
The fact that
All Stay Wires and Line Wires are Electrically Welded
not only eliminates the weakness and moisture gathering wraps, clamps and ties, but practically transforms the fence into one piece of perfect and steel.

No Waste Wire. There is no waste wire to make useless weight, instead, heavier wire is used and all the weight is fence. Stay wires being of the same size as line wires.

"Pittsburgh Perfect" Fence is the Strongest in the World 73 Styles and sizes, adapted to every purpose—FIELD, FARM, RANCH, LAWN, POULTRY, EVERY GOOD GUARANTEED PERFECT.

J. H. E. JOUBERT
IJzerstraat No 39
CURAÇAO

Exclusive Agent for the Dutch W. I.

Honorable Distinción.

Recomendando la Emulsión de Scott no se hacen promesas imposibles. Pero en todo caso su eficacia va asegurada por la opinión de miles de médicos en todas partes, muchos de ellos hombres de prestigio que no prestarían su nombre sino se tratan de una preparación de indiscutible mérito.

“Desde hace mucho tiempo hago uso de su Emulsión de aceite puro de hígado de bacalao de Noruega con hipofosfitos de cal y de soda y glicerina, en las enfermedades en que está indicada. Por su bondad y por el

LONGMAN & MARTINEZ
NEW YORK.

(OPGERICHT IN HET JAAR 1852.)

Fabrikanten en exporteurs van verfwaren in allerlei soorten in poeder en in olie; Vernissen, niet inbijtende verf voor hout en ijzer; Verf voor vloeren, die in één nacht droog zijn; Witte lak voor badkuipen; Verf in vernis om de mooie vlammen der kostbare houtsoorten na te maken; Verf in vernis voor rijtuigen; Oliën om te glansen, etc.

Monsters worden op aanvraag gratis verzonden.

Te koop bij C. WINKEL & ZONEN.

Adriaan Laclé y Esposa **Rudolfo M. Arends y Esposa**

tienen el gusto de participar a sus amigos y relacionados que su hijo

Adriaan Amadeo **Hendrika Sofia**

ha contraído esponsales con la Senorita **ha contraído esponsales con el Senor**

Hendrika Sofia Arends **Adriaan M. Laclé**

3—3 Aruba Enero 5 de 1915. Aruba Enero 5 de 1915.

HAVEN-NIEUWS.
VAN 30 JAN. — 13 FEB.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
<i>Maracibo</i>	G W Goodman	30 Jan	New-York	30 Jan.	Maracalbo
<i>Merida</i>	A Johanson	1 Febr.	Maracalbo	1 Febr.	La Guayra
<i>Merida</i>	A Johanson	3 "	La Guayra	4 "	Maracalbo
<i>Maracibo</i>	G W Goodman	4 "	Maracalbo	4 "	New-York
<i>Caracas</i>	Furst	4 "	New-York	4 "	La Guayra
<i>Oranje Nassau</i>	A R Nijboer	8 "	Amsterdam	8 "	New-York
<i>Commewijne</i>	D Haagsnoot	10 "	New-York	10 "	Amsterdam
<i>Caracas</i>	Furst	10 "	La Guayra	10 "	New-York
<i>Merida</i>	A Johanson	10 "	Maracalbo	11 "	Maracalbo
<i>Zulia</i>	S S Morris	13 "	New-York	13 "	Maracalbo
<i>Nemesis</i>	Lindsay	24 Jan.	Galveston	?	?
<i>Albergen</i>	A Arends	28 "	New Orleans	2 Febr.	Maracalbo
<i>Onida</i>	M Olsen	1 Febr.	Colon	1 "	Colon
<i>Savoia</i>	G Debarbieri	13 "	La Guayra	13 "	Génova

Schoeners.	Aankomst	van	Schoeners.	Vertrek	naar.
<i>Frieda H</i>	30 Jan	Maracalbo	<i>Abeona H</i>	30 Jan.	Pto Rico
<i>Venezia V</i>	30 "	Maracalbo	<i>Cisco Hermn</i>	20 "	Maracalbo
<i>Amadeo V</i>	30 "	Aruba	<i>Hirondelle H</i>	30 "	Maracalbo
<i>Rosa Maria H</i>	30 "	Aruba	<i>Pluma de Oro</i>	30 "	Vela de Coro
<i>Refugio H</i>	31 "	Aruba	<i>Estelle H</i>	31 "	Aruba
<i>Estr del Mar V</i>	1 Febr.	Guanta	<i>Virginia H</i>	1 Febr.	Vela de Coro
<i>Meda H</i>	1 Febr.	Granada	<i>Refugio H</i>	1 "	Aruba
<i>Estelle H</i>	2 "	Aruba	<i>Rosa Maria H</i>	1 "	Aruba
<i>Perla de Ozama</i>	4 "	Sto Dom	<i>Honorio D</i>	2 "	Sto Domingo
<i>Virginia H</i>	4 "	Vela Coro	<i>Venezia V</i>	2 "	Maracalbo
			<i>Alx V</i>	2 "	Aruba
			<i>Clicia V</i>	2 "	Maracalbo
			<i>Estelle H</i>	6 "	Isl Barlov.
			<i>Amadeo V</i>	4 "	Aruba

Dezen morgen is het Zweedsch S. S. **AMIE** hier binnengelopen met een lading steenkolen.

su empleo, la recomiendo y continuare recomendándola." Dr. Francisco F. Feo, Caracas, Venezuela.

Photographische Inrichting

Soublette et Fils,

HOFPHOTOGRAFEN

VAN

H. M. de Koningin der Nederlanden

BEKROOND

te Amsterdam 1883,
„ Antwerpen 1885,
Chicago 1893, en
„ Curaçao. Eerste Prijs Cere-medaille, 1904.
„ Brussel, 1910
Curaçao, Waterkant Otrabanda.

Adverteert steeds

IN DE

Amigoe di Curaçao.